

Valtiovarainministeriö
vero-osasto
00023 Valtioneuvosto

02.08.2012

Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tuloverolain 73 §:n, tuloverolain 73 §:n, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 55 §:n ja maatilatalouden tuloverolain 10 e §:n muuttamisesta

Esityksessä ”Tuloverolaissa olevaa verovapaata kilometrikorvausta koskevaa säännöstä muutettaisiin ensinnäkin siten, että Verohallinto vähentäisi verosta vapaan kilometrikorvauksen yleistä määrää vahvistettaessa yksityisajojen osuutena 5 prosenttia valtion työmarkkinalaitoksen laskemasta enimmäismäärästä. Toisekseen Verohallinto vahvistaisi erikseen verosta vapaan kilometrikorvauksen enimmäismäärän 15 000 kilometrin ylittävälle osalle. Siltä osin kuin työntekijän ajokilometrit ylittävät 15 000 kilometriä, Verohallinto vahvistaisi verosta vapaaksi määräksi 55 prosenttia valtion työmarkkinalaitoksen laskemasta kilometrikorvauksen enimmäismäärästä. Esityksellä muutettaisiin vastaavalla tavalla elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja maatilatalouden tuloverolain säännöstä yksityisen liikkeen- ja ammatinharjoittajan sekä maataloudenharjoittajan oikeudesta tehdä lisävähennys elinkeinotoimintaan ja maatalouteen liittyvästä yksityisvarallisuuteen kuuluvalla autolla tehdystä elinkeinotoimintaan tai maatalouteen liittyvästä matkasta.”

Esityksen perusteluissa todetaan, että ehdotus saattaa joissain tapauksissa heikentää halukkuutta työntekoon ja vaikutus on voimakkaampi niillä palkansaajilla, jotka ajavat työmatkoja vuoden aikana yli 15 000 kilometriä. Tämä huoli on perusteltu, vaikkei esityksen aiheuttamista negatiivista työntarjonta- ja verotuottovaikutuksista ole esitetty kvantitatiivisia arviota esityksen perusteluosassa. Lisäksi on huomattava, että vaikka esityksen keskimääräinen negatiivinen vaikutus työntarjontaan jäänee vähäiseksi, voi 15 000 kilometrin ”korvauksen muutoskynnyksen” aiheuttamalla marginaalinmuutoksella olla huomattava merkitys yksittäisillä toimialoilla ja harvaanasutuilla alueilla toimivien työntekijöiden ja elinkeinonharjoittajien kannalta. Tällaisia ammatti- ja toimialoja ovat esimerkiksi myyntityö sekä rakentaminen ja siihen liittyvät suunnittelu- ja valvontapalvelut. Alueellisesta näkökulmasta ehdotus 15 000 kilometrin ”korvauksen muutoskynnyksestä” vaikuttaa muita enemmän Lapissa, Pohjois-Suomessa ja muualla haja-asutusalueilla toimivien työntekijöiden ja elinkeinonharjoittajien asemaan. Voi hyvin olla, että näillä aloilla ja alueilla markkinoiden kohtaanto-ongelmat ovat erityisen suuret ja siksi tarjonnan kannustimet olisivat erityisen tärkeitä. On myös huomattava, ettei haja-asutusalueilla joukkoliikenteellä voida korvata oman auton käyttöä.

Veroehdotuksen työn- ja hyödyketarjontavaikutusten ja väestöryhmien erilaiseen kohteluun liittyvien näkökohtien johdosta esitystä 15 000 kilometrin muutoskynnyksestä ei voi pitää riittävästi perusteltuna ja tarpeellisena nykykäytäntöön verrattuna. Sitä vastoin yksityisajojen osuutena vähennettävä tasasuuruinen 5 prosentin osuus ei aiheuta vastaavia ongelmia palkansaajille heidän ammatinsa ja asuin- ja toimipaikan sijainnin kannalta. Tältä osin ehdotusta voitaisiin pitää perusteltuna, vaikkakin sitä, miksi yksityisajojen osalta on päädytty prosenttilukuun (ja miksi juuri 5 %), on esityksessä perusteltu puutteellisesti. Kaikkiaan lakiesityksen perusteluissa ei ole tuotu

riittävästi esille näkökohtia, jotka puoltaisivat ehdotusta joko verotuksen yhdenvertaisuusperiaatteen, vertikaalisen tai horisontaalisen oikeudenmukaisuuden tai talouden tehokkaamman toiminnan kannalta, emmekä pidä uudistusta tarpeellisena.

PALKANSAAJIEN TUTKIMUSLAITOS

Ilpo Suoniemi
erikoistutkija